

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Els nostres germans irracionals

Hi ha obvietats d'un volum tan notable que no es poden eludir. Per molt que existeixi el propòsit de no caure-hi, sempre hi ha motius per tornar a ensopegar-hi. I així anem fent. Una d'aquestes obvietats grosses és la contradictòria naturalesa de la conducta humana: a vegades som molt bons i a vegades molt dolents, amb un entremig de grisor que qui sap si ens redimeix una mica.

Endut per aquesta fatalitat, em referiré als dos extrems. De primer a alguns aspectes negatius i després a algun altre de positiu, per amorosir la ferida. Entre els primers, és de coneixement general que les ciutats fomenten els mals costums, sobretot als carrers perquè a casa seva cadascú es pot administrar sense causar molèsties als altres. Amb matisos, naturalment, perquè hi ha de tot.

Els carrers, a causa de la circulació rodada, són una amenaça constant per a la integritat física dels ciutadans. Els semàfors, que en principi foren pensats per a evitar que la gent prengui mal, no són del tot de fiar. I els passos de vianants, tant si són zebra com d'alguna altra espècie, no ofereixen pas garant'es sòlides.

Quan els cotxes tenen llum verda per girar a l'esquerra, resulta que als transeünts se'ls brinda una llumeta del mateix

color perquè travessin confiadament la calçada de l'altre braç. I no, res de confiança: els automòbils tomben com uns esperitats i els caminants, si poden i hi són a temps, han de fer uns salts de biaix que no són pas assequibles a totes les edats.

Els passos zebra són una bonica teoria que sovint és mal corresposta per la pràctica. Depèn del civisme dels conductors i de la prudència dels qui van a peu, dues coses que no es pot pas dir que abundin. Jo crec que hi ha més desgràcies de les que ens conten els diaris, perquè n'he presenciada alguna que no ha merescut la categoria de notícia.

Cal afegir que caminar per les voreres, a les ciutats que tenen una llarga història, també ofereix riscos. No pas per mala voluntat de ningú, sinó per deixadesa, que és un altre símptoma de deficiència cívica. Les pedres i l'obra vista envelleixen, cauen cornises i s'esfondren balcons. Sense parlar dels sots i de les excavacions a càrrec de les companyies de serveis públics, uns forats que no és gens rar que afectin la verticalitat de la persona. Hi ha més malfats, però de tan coneguts ni val la pena de parlar-ne.

¿I la contrapartida, la que es refereix a l'aspecte encantador de la raça humana? Doncs hi és... Fa ben poc, vaig llegir una informació de premsa que duia per títol: *Passos per a granotes i eriçons*. He guardat el retall, perquè ajuda a reforçar la fe. La nota comença amb les següents paraules:

“**L**es espècies animals que viuen a l'obaga de Collserola tindran passadissos específics per travessar l'autopista de Vallvidrera.” Ratlles enllà, la nota afegeix que “el pas més curiós i innovador serà el de rèptils, amfibis i mamífers petits, com salamandres, sargantanes, gripaus, granotes, ratolins, eriçons i altres bestioles”.

Deixant de banda la barreja franciscana de la classificació, la notícia desperta una sana enveja, que es veu augmentada quan s'amplia assegurant que es plantaran arbres a les vores de la calçada que faran de pantalles contra el soroll i obligaran els ocells a volar més enlaire.

Sí, sí... Però potser ens passarà que, davant dels animals, quedarem com uns senyors. I davant dels senyors —que som part interessada— continuarem quedant com uns animals.

Pere Calders